

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2009. FEBRUÁR XX. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

KERESZTYÉN ÉRTÉKEK – REFORMÁTUS SZELLEMISSÉG Református oktatás a Partiumban

A Partiumi Keresztény Egyetem Arany János Kollégiumának 2002 nyarára elkészült új szárnya 72 diáknak biztosít lakhatási körülményeket

Tolnay István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület tanügyi előadó-tanácsosa az intézményalapításról és az akkreditációs-maratónról.

– A családjukban minden elsőszülött István. Milyen messzire nyúlik vissza ez a hagyomány?

– Volt egy írástudó nagybátyám: Mikecs László, aki többek között a csángókról írt egy igen jelentős könyvet. Ő volt az, aki felkutatatta a családunk eredetét is, mely akármilyen furcsán is hangzik: a székelységből származott ide, Bereczkről. Az 1600-as években az egyik ősrünk ezen a vidéken elvett egy református leányt és ittragadt. Azóta tudjuk dokumentálni a Tolnayak diószegi jelenlétét. Szintén az anyakönyvekből következett ki a nagybátyám, hogy az unokám a tizenegyedik István ebben a láncolatban. Esetleg van, aki ezt fantáziátlanságnak tekinti, mi pedig hagyományként tiszteljük.

– 1991-től ön felel az egyházon belüli oktatásért. Óvodától az egyetemig minden református tanintézet gondja az öné. Hány tanintézet tartozik jelenleg az Egyházkerülethez?

– A rendszerünk, ami '90-91-ben kialakult, ma is ugyanolyan csonka, tehát nem tudunk

nagyon komoly bővítést elvégezni. Ez a talán kissé pesszimista beállítás mégsem teljesen igaz, hiszen, ha nem is születtek új tanintézmények a mostani nevén Partiumi Keresztény Egyetem, a zilahi Wesselényi Kollégium, a szatmárnémeti Kölcsey Református Gimnázium és a nagyváradi Lorántffy Gimnázium mellé, azt mégis elmondhatjuk, hogy nyíltak viszont óvodáink. Most már lassan tíz van belőlük. Egyházközségi alapításúak és fenntartásúak. És bár a tanügyi törvény a maga diszkriminatív jellegénél fogva nem engedi meg, hogy középiskolás osztályokon kívül más osztályokat is indítsunk, mégis sikerült elérnünk ezt. Most már mindegyik református középiskolánkban vannak elemi, illetve V-VIII. osztályok. Persze távol állunk még attól, hogy visszaállítsuk azt, ami 1948 előtt volt, amikor is több száz iskolánkat, mint intézményt számoltak fel és több száz épületünket vettek el, amit csak igen lassan kapunk vissza. Az Egyházkerület programjában előkelő helyen szerepel, hogy ezt a rendszert bővíteni szeretnénk. Amikor a törvény ezt megengedi, akkor meg is tesszük a megfelelő lépéseket. Természetesen a régi rendszer már biztosan nem fog visszaállni, hiszen megcsappant

FABIÁN TIBOR

FOLYTATÁS A 4. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Kihullott láncszemek

„MINDNYÁJAN elhajlottak, nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is. Nyitott sír az ő torokuk, nyelvökkel álnokságot szólnak, áspiskígyó mérge van ajkaik alatt. Szájok telve átkozódással és keserűséggel. Lábaik gyorsak a vérontásra. Útjaikon romlás és nyomorúság van. És a békességnek útját nem ismerik. Nincs isteni félelem az ő szemük előtt.” (Rm 3,12-18)

A KOMMUNISTA uralom végrehajtói – istentagadó ideológiájukkal ellentétben – ismerhették a Szentírást, hiszen kísérletiesen megvalósították annak szavait. Nyomorba, szenvedésbe, vérbe taszították a nemzeteket. Évtizedeken keresztül gyilkolták, pusztították mindazt, ami érték, ami hit, összetartó erő egy társadalomban.

NEMZETÜNKET sem kerülte el a vörös terror. 1944. decemberével kezdődően négy hónap alatt több tízezer fiatal férfit és nőt hurcoltak el málenkij robotra, majd további több tízezreket ítéltek el háborús bűnösökként sokévi kényszermunkára. Nem volt elég testében megtörni a nemzetet, a lelkét is meg akarták gyilkolni. El akarták hitetni, hogy a szocializmusban a legfőbb érték az ember, közben az internálótáborok, börtönök zsúfolásig teltek magyar ifjakkal és tisztességben megőszült emberekkel. Tönkretették mezőgazdaságunkat, lezüllesztették az ipart, meghátrálásra kényszerítették az értelmiséget, meghamisították történelmünket. EMLÉKEZÜNK ÉS emlékeztetünk kell a történelem elhallgatott, letagadott és meghamisított igazságaira. Leróni kegyeletünket azon ismert és névtelen áldozatok előtt, akik azért vesztették életüket a kínzókamrák mélyén, a kivégzőosztagok előtt, Szibéria hómezőin, mert hazaszeretetre és istenfélelemre nevelt magyarok voltak. Ők a kihullott láncszemek, akik ma is hiányoznak a nemzet öntudatának, erkölcsi tartásának töretlen folytonosságából.

AZ ORSZÁGGYÜLÉS 2000-ben, február 25-ét a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapjává nyilvánította. 1947-ben e napon hurcolták el a megszálló szovjet hatóságok Kovács Béla országgyűlési képviselőt, akit bírósági tárgyalás nélkül 20 év kényszermunkára ítélték.

EMLÉKEZZÜNK AZ áldozatokra, az üldözöttekre, a kitelepítettekre, a Gulágra hurcoltakra, a testileg, lelkileg megnyomorítottakra. Azokra emlékezünk, akik sokszor családtagjaink, szeretteink voltak, hiszen a kommunista hatalom mindnyájunk életébe beavatkozott. Testvéreinket, apáinkat, nagyapáinkat vitték el munkatáborokba, a Gulágtól a Duna-csatornáig.

AZ EGYKORI kommunista kiszolgálók, besúgók ma is köztünk élnek, sokszor ma is hatalmon vannak, ott ülnek az Országházban, a különböző állami és magáncégek igazgatói székében. Ma is nemzet- és egyházellenesek, mint egykor. Ne hagyjuk, hogy gonoszságuk diadalmaskodjon. Ne hagyjuk, hogy az ateista kommunista múlt sötétsége újra elborítsa nemzetünket.

IMÁDKOZZUNK és tegyünk azért, hogy nemzetünk újra magára találjon, végre szabaduljon meg az átmentett kommunizistáktól, besúgóktól, a kommunizmus átkos örökségétől!

NAGY JÓZSEF BARNA

„Amikor az asszony szül, fájdalma van, mert eljött az ő órája, de amikor megszülte gyermekét, nem emlékszik többé a gyötrelmeire az öröm miatt, hogy ember született a világra. Így most titeket is szomorúság fog el, de ismét meglátlak majd titeket, és örülni fog a szívetek, és örömtöket senki sem veheti el tőletek, és azon a napon nem kérdeztek éntőlem semmit. Bizony, bizony, mondom nektek, hogy amit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. Eddig nem kértek semmit az én nevemben: kérjétek és megkapjátok, hogy örömtöket teljes legyen.” (Jn 16,21-24)

Az embert Isten örvendezővé teremtette, Isten iránti engedtlensége miatt azonban ez a teljes öröm megszánt, megtört. Isten az egyetemes és az eredendő bűn miatt a szülést fájdalommal tette, ám nem vette el teljesen és véglegesen az új ember születésének reménységét és örömet az anya és az apa szívéből. Noha fájdalmas a szülés, mégis hordozza magában az Isten teremtésének csodáját, Isten csodája és ajándéka egy házaspár újszülött gyermeke, akit Isten öröme forrásának szánt.

Jézus megváltói halála előtt, tanítványait ismerve, tudta, hogy kétségbeesnek majd testi halálát látva. Ezért arra figyelmezteti őket, hogy a fájdalom, a szenvedés,

A LÉLEK CSENDJE

Jézus nevében kérni

a gyász csak ideiglenes, szinte szükséges átmeneti állapot, mert a lényeg az, ami utána jön: az öröm kiteljesedése. Jézus ezzel előrevetíti azt, hogy fel fog támadni, hogy a mennyben értünk közbenjár, el fog jönni újra, hogy igazságosan ítéljen és az övét végleg magához vegye. Jézus a feltámadás csodáját és valóságát ígéri, ami feledtet az emberrel minden gyötrelmet, földi-tesztiszenvedést, betegséget, halált. A feltámadásnak való örvendezés olyan, mint a megszületett gyermek feletti öröm. Az, hogy új élet adatott feledtet az anyával a kilenc hónapnak, a szülés mindenféle mélységét, fájdalmát, testi-lelki szenvedését. Mi, tanítványok is vasárnapról vasárnapra örvendezhetünk, hisz Krisztus feltámadt, új élet adatik.

Isten akarata ránk nézve tehát nem az örökös szenvedés, hanem az Istenben örvendező életforma, az örvendező szív, az Istenben való öröm kiteljesedése. A tanítványok szomorúsága, sírása, jajgatása nem lehet állandó és végleges állapot. A tanítványok szenvedése, szorongása, szomorkodása ideiglenes és átmeneti. A fájdalmak vihara után öröm születik, mely feledtet a születés előtti kínt, gyötrelmet.

Jézus azt tanítja, hogy az Atyától csak az ő nevében lehet kérni úgy, hogy azt meg is kapjuk. Nem a magam nevében, nem a magam elképzelése szerint kell imádkozzak,

éljek, hanem úgy, ahogy a Jézus nevében elkért lelki ajándékkal lehetséges. Ha mi csak elmondjuk nyugtalan kérdéseinket Jézusnak, de nem várjuk ki és nem akarjuk elfogadni az ő választát, akkor nem lesz szívünkben öröm. Ha nem bizalommal kérünk és nem olyat, amit egyedül az Atya adhat, akkor nem Jézus nevében imádkozunk és ezért nem is hallgathatja meg imánkat. Mennyei Atyánk minden imánkat hallja, de nem mindenkit hallgatja meg. Amit nem Jézus nevében mondunk, azt nem hallgathatja meg, csak azt, ami a javunkra van. Sokszor csak fájdalmak árán látjuk meg, mennyi mindent nem Jézus nevében kérünk. Ellenben milyen örömmel tapasztaljuk életünkben azt a sok-sok lelki-tesztiszenvedést, amit megadott Atyánk azért, mert az Jézus nevében volt. Az vált idővel javunkra, amit Jézus nevében kértünk.

Isten segítsen minket örvendezni, a bennünk munkálkodó Szentlélek által. Meglátani azt, hogy csak az ő nevében járulhatunk az Atya elé, s csak az válik igazán javunkra, amit a mi Urunk Jézus nevében adott meg és engedett meg életünkben. Ennek szemszögéből már nem is emlékezünk a lelki-tesztiszenvedésekre, „szülési fájdalmakra”, szenvedésre, amit öröme előtt átéltünk.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Mítosz vagy valóság?

Jézus feltámadása olyan téma még ma is, amiről szívesen pusmog szinte mindenki. Tamáskodók előtérben, istenhívők csendesen. Bizonyos: mindenkit érdekel, mert önmagáról is szól. Hogyan?

„Az a tény, hogy a mai időszámításunk szerinti harmincas évek elején Jeruzsálemben egy római módra kivégzett ember váratlanul feltámadt a halálból, önmagában csak rendkívüli, különleges és bizarr esemény lenne. A nagy római történetírók is felsorolnak olyan eseményeket, amelyeknek az értelmét nem tudják pontosan, de különlegességük miatt megőrik őket.

Az egyház hitében azonban Krisztus feltámadásának sajátos jelentése és jelentősége van. Az első fontos tény, hogy a keresztényeknek Krisztus feltámadását konkrét történelmi valóságnak tekintik, vagyis nem mitikus eseménynek, amely csupán jelentésében hordozna igaz valóságokat. Nem az évente megújuló természet jelképe a feltámadás, nem az emberi, vagyis a történelmi újjászületés képletes leírása, hanem konkrét tény. A keresztényeknek erre a tényre építik az életét, a történelemtől, az ember sorsáról

szóló hitüket” – fogalmazta meg Erdő Péter bíboros a Mindentudás Egyetemén tartott előadásán.

Mit használ nekünk Krisztus feltámadása? (Heidelbergi Káté 45. kérdése) Először, hogy az ő feltámadásával a halált meggyőzte, hogy minket részeseivé tehesen az ő halálával szerzett igazságnak. Másodsor, az ő ereje minket is új életre támaszt. Harmadsor, Krisztus feltámadása a mi dicsőséges feltámadásunk biztos záloga.

Rengeteg bizonyíték támasztja alá a feltámadás igaz voltát. Valójában több hiteles bizonyíték létezik a feltámadással kapcsolatban, mint arra vonatkozólag, hogy Napoleon Waterloónál vereséget szenvedett. Számos oka van annak, hogy miért nincs kétségük a feltámadás igazságáról azoknak, akik ezt a kérdéskört tanulmányozzák. Íme: Jézus előre megjövendölte a saját halálát és feltámadását és ezek az események pontosan úgy történtek meg, ahogy azt ő elbe-

szélte. Az eseményről számos megbízható történelmi forrásmű hitelesen ad számot; A feltámadás az egyetlen értelmes magyarázat az üres síra. A tanítványok megváltozott élete is ennek tudható be, stb. Sorolhatóak a tények, de a legfontosabb: a feltámadás a legésszerűbb magyarázat a keresztény egyház kialakulására!

Bárhogy boncolgatjuk, ugyanoda érünk el: Jézus feltámadt! Ez cáfolhatatlan igazság! Mindenki döntse el mit jelent ez számára.

Számomra tény, hogy ez nem egy legenda, hanem a nekem is, szeretetből ingyen adott örök élet garanciájának valósága. Teste nem látott rothadást, mert harmadnapra feltámadt, tehát legyőzte a halált és ez az erő, mondhatni: transzcendentális energia, engem is új életre támaszt! Sőt, biztos vagyok abban is, hogy jelenlegi testem megszűnik létezni a halálban, ha én az örökéletet és a halhatatlanságot csak testi formában tudom megélni. De mivel szív szerint befogadtam ezt az igazságot, nem kell félnem, mert Krisztus nekem is feltámadást biztosít. Én, erre építem az életem.

Mítosz vagy valóság a feltámadás? Nem innen kell megközelíteni, hanem: hiszem vagy elvetem?

ORBÁN LEVENTE

A bánsági ökumenéről

Erwin Josef Tígl, a Német Fórum Krassó-Szörényi elnöke nehéz házi feladatot adott számomra: foglaljam össze, amit a bánsági, pontosabban a Bánsági Hegyvidék felekezeti közötti együttműködéséről, az itteni ökumenéről tudok.

Azt sem tudom, hol kezdjem. Ott, amikor Pál József Csaba jelenlegi főesperes Resicabányára kerülvén (1988-ban?) felkerestem, s „Békesség Istentől!” köszöntéssel mutatkozva be, tiszteletét tette nálam, illetve minden akkori papnál, avagy amikor hamarosan megkezdődött a kedd esténkénti papi találkozók? Nem... Ez már akkor is „csak” folytatás volt bizonyos tekintetben.

Amikor 1974-ben Resicabányára kerültem, két lényeges találkozásra emlékszem. Az egyik, amikor a temesvári ortodox érsek, Nicolae mitropolita Ion Lăpuște atya révén meghívott egy érseki látogatással kapcsolatos fogadásra és találkozóra. Popa Ion – ahogy a városban nevezik – rövid tíz pernyi, a református parókián való tartózkodás során egy Munkácsy-kép (nevezetesen a falon függő Ecce Homo lenyomata) megtekintése során részben románul, de inkább magyarul „vizsgázt” előttem magyar művészettörténetből.

Talán egy esztendővel később – persze, miután Paul Lackner kanonok-plébánossal már meg-meglátogattuk egymást – Moses Rosen országos főrabbi meghívására, részt vettünk a resicabányai hanuka-ünnepen a zsinagógában. Eladdig sem Lackner, sem pedig jómagam nem látott belülről zsinagógát. Ma is úgy jellemezhetem, hogy élménydús, felemelő ünnepi istentisztelet volt, még akkor is, ha meghökkentett bennünket a Mini Thora ének- és zenekar műsora, a számunkra akkor még templomban elfogadhatatlannak tűnő zeneszerszámokkal (gítár,

lant, hárf, fúvósok és ütőhangszerek). Viszont Heiz Bonfert evangélikus lelkész akkor már rendszeresen járt a katolikusokhoz zenélni. Igaz, hogy nem egyházi, hanem kamarazenei összejövetelek voltak.

Akkoriban még nem volt rendszeres közös imádkozás, elmélkedés együttlétünk alkalmával, de már túlnőttük az Illyés Gyula által megénekelte kétkulcsos ökumenét, amikor harcra-torra, vagy ferbli-körre járva, békésen elboroztak a különböző felekezet papjai, de vasárnap a szószekekről kölcsönösen egymásra acsarogtak úgy, hogy még a harangjai is „csúfolódtak” egymással. (Nem bírom ki, hogy a még hatvan évvel ezelőtti „ökumenét” ne idézzem, amikor a reformátusokkal így csúfolódott a görög katolikus, a harangjaink lassú méltóságát utánozva: „Csak hús az is!... Hús ha dög is”, mire a református a kis csengőszerű görög-katolikus harangokat emígy jellemezte: „mámálga și păsula...”, „mámálga și păsula” /azaz: puliszkácska és fuszulyka... puliszkácska és fuszulyka/).

Nagyot léptünk az ökumené terén, amikor megkezdődött 1990 után a rendszeres találkozásokat a lekipásztorok és a papnák bevonásával, sorra járván keddenként újra és újra egymás templomait, ahol zárt körben imádkoztunk egy-egy bibliai ige felolvasása után az oltár, illetve az úrasztala előtt, majd a lelkési lakásokban az olvasott igét alaposan átrágtuk: mit mondott nekem, mit mondott nekik az ígészakasz.

Jó visszaemlékezni a több mint évtizednyi keddi együttlétekre, amelyeket kezdetben a Pál József Csaba római katolikus, Jurcă Eugen ortodox, Marian Ștefănescu görög katolikus és alulírott református „négyesfogat” fémjelzett, s ami később annyira felbővült, hogy el-eljárt találkozónkra a mindenkor katolikus káplánok mellett a szomszéd papság egy csoportja is, de néha a távolabbiak sem vonakodtak eljönni.

E gyakorlatnak eredménye és következménye az lett, hogy az egyetemes imahét résztvevői révén valóságos pünkösdi közösséggé vált azáltal, hogy ott volt az ortodox, pravoszláv, görög katolikus, római katolikus, evangélikus, református lelkész és keresztény hívő, illetve a román, német, magyar, szerb, horvát, ukrán, szlovák, cseh nemzetiségű is. Ortodox, római katolikus, görög katolikus, evangélikus püspökök is megfordultak és szolgáltak templomainkban.

A legtöbb esetben a meghívott főpásztorok a „másik” felekezet templomában szolgáltak. Így a reformátusoknál – püspökségének első esztendejében – Alexandru Messian lugosi görögkatolikus püspök volt a vendég-igehirdető. Csak a teljesség kedvéért jegyzem meg, hogy imaheteinken püspöki vendégek volt még: Sebastian Kräuter, Martin Roos római katolikus, Nicolae Streza, Lucian Mic ortodox és Christoph Klein szász evangélikus főpásztor.

Egyik templomnak sem repedt meg a kárpitja, vagy szakadt be a teteje, az egyes vidékeken még ma is hihetetlennek tűnő dolgok miatt. A mi templomunkat sem azért kellett javítani, mert abban a magyar nyelven kívül román, német s még öt-hat nyelven hangzott el a Miatyánk. Amikor első ízben a Petru Iacobnak nevezett templomban magyarul predikáltam s azt persze fordították román nyelvre is, senkinek sem akadt föl a szeme, de még a sajtó sem tett rosszindulatú megjegyzést. Inkább a zsúfolt istenházát említette. Természetesnek vették, hogy a Bánsági Hegyvidéken a többnyelvűséggel együtt jár az az ökumenikus vallási türelem is, amit itt a gyakorlatba is átültettünk.

Az utóbbi években megfiatalodtak a resicabányai gyülekezetek. Evangélikus, református és egyik ortodox gyülekezetbe is fiatal lelkész került. Hadd legyek szemtelennül derűlátó: remélem tíz év múlva majd úgy szólhatok a mai ifjkról, mint akik felülmúltak bennünket az ökumené terén!

SAKMÁRY KÁROLY

„Legyenek egyggyé kezdedben”. Sokan vettek részt a biharszentjánosi imahétén

„LEGYENEK EGGYÉ KEZEDBEN”

Imahét Biharszentjánoson

A Biharszentjánosi Egyházközségben január 22-én **Miklós Csaba Péter** hegyközségi lekipásztor hirdette az Igét, a 133. Zsoltár alapján.

A keresztény ember számára fontos, hogy közösségekben lehet testvéreivel és egy szívvel-lélekkel Istent magasztalhatja. Ha körülnézünk ismerőseink között, szomorúan tapasztaljuk, hogy egyre több emberből hiányzik a közösségi tudat, egyre többen élnek magányba burkolózva. Azt hiszik, hogy egyedül is megbirkózhatnak az élet nehézségeivel. Az ember bármennyire is önmagára akar támaszkodni, a végén

mégis rájön arra, hogy szüksége van Istenre és szüksége van a másik emberre. Szüksége van egy testvérré, aki ha kell bátorítja, ha kell letörli a könnyeit, ha kell megfogja a kezét, mert az ember legbelül közösségre vágyik – mondta az igehirdető.

A biharszentjánosi református közösség példamutató lehet mindnyájunknak. Nemcsak azt mutatták meg számunkra, hogyan élhet együtt egy református közösség más felekezetekkel, hanem azt is, hogyan lehet összefogni azt a közösséget, ahol szolgálnak.

TÓTH ZSIGMOND presbiter

REFORMÁTUS OKTATÁS...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Egyházkerületünk lélekszáma, de vannak erős közösségek, amelyek református szellemiségű intézményt szeretnének alapítani.

– Az 1991-ben Sulyok István Református Főiskolaként létrejött, majd Partiumi Keresztény Egyetemé alakult tanintézet egyik alapítója. Melyik időszak volt a nehezebb: az alapításé vagy a működtetésé, az elismertetés, a fenntartás?

– Óriási lépésnek, merész és kellő tiszteletet érdemlő lépésnek tartom azt, hogy az Egyházkerület a '90-es évek elején, még az úgynevezett euforikus korszakban intézmény-alapítást hajtott végre az említett Sulyok István Református Főiskola és a három gimnázium létrehozásával. Az alapítás maga talán könnyebben ment, mint ami azután következett, hiszen akkor velünk párhuzamosan más egyházak is törekedtek arra, hogy az intézményeikből néhányat visszaállítsanak. A legnagyobb lépés az egyetemalapítás volt, hiszen a Sulyok István Református Főiskola dokumentálhatóan úgy indult, mint, amely majd kiinduló pontja lesz az önálló erdélyi magyar egyetemnek. És az is lett belőle. Az indulásban tehát a nagy újrakezdés hangulata mellett Temesvár szelleme, és nyilván az egyházatyák akarata is közrejátszott.

Ezután következett egy olyan periódus, amikor az egyház tartotta fenn egészen 1999-ig az egyetemet. És ezt a fenntartást nem valami szimbolikus értelemben kell érteni. A saját költségvetéséből tartotta fenn az egyetemet, nem kis áldozatok árán, sokszor utolsó fillérét is odaadva az egyetem működtetésére.

A középiskolák esetében pedig egyfajta ex-lex állapot létezett, hiszen őket félig állami, félig magánintézményeknek tekintették és ennek függvényében engedték, illetve nem engedték bizonyos szakok indítását. Minden évben újra kellett tárgyalni, hogy a kimondottan teológia osztályok mellett más is indíthassunk. A mi elképzelésünk az egyházi iskolákról más, mint az ortodox testvéreinké, nem papképzőket akartunk annak idején a középiskoláinkkal létrehozni, hanem a református szellemiséget, hagyományokat ápoló tanintézményeket. Ebben a kettősségben a legnehezebb az 1992-től 2000-ig terjedő időszak volt.

Ezután az egyetem életében bekövetkezett egy olyan változás, amikor egyházi intézményből alapítványi intézménnyé alakult át. Fenntartója a Pro Universitate Partium Alapítvány. Persze ez magánintézményként szerepel a román jog szerint, ennél fogva állami támogatást nem kaphat. 2000-ben megszületett a magyar kormány döntése az erdélyi, partiumi felsőoktatás támogatásáról. Innentől könnyebbé vált a sorunk, legalábbis az anyagiak terén. Tudtunk építkezni, a fenntartási költségeket biz-

Tolnay István tanügyi előadó-tanácsos 1991-től felel az egyházon belüli oktatásért

tosítani. Ilyen oldalról tehát könnyebb lett a dolgunk, a másik oldalról viszont az akkreditáció nagyon nehezen ment, politikai akadályokba ütköztöt.

– Amikor elindult az akkreditációs folyamat, sejtette, hogy emmi akadályba ütköznek majd?

– Racionális ember vagyok, tudtam, hogy hosszú lesz a folyamat, de hogy ennyire hosszú, azt nem gondoltam volna. Egyetlen más egyetem esetében sem húzódtott így el. Négy teljes év telt el a végleges akkreditáció megszerzéséig. Ennek természetesen örvendeni kell, de azt nem felelhetjük, hogy ez bizony sok ósz hajszalunkba került nekünk. S itt az egyetem teljes vezetését értem. Ez egy közös megvalósítás.

– Hogyan látja az egyházi oktatás jelenét?

– Az egyetem most megint egy nehezebb időszakot él át. Költségvetési tételeink beszűkültek, többet kell azon munkálkodnunk, hogy saját forrásokat teremtsünk elő, mert a magyarországi forrás vékonyodóban van. Szeretnénk felépíteni egy új egyetemi épületet, a tervek

meg is vannak, csak pénz kellene hozzá, az pedig most nincs.

A középiskoláinknál pedig, mivel kettős státusban vannak, a tanárok bérért és a fenntartási költségeket az állam biztosítja. De az egyház anyagi és erkölcsi vonatkozásban is besegít a működésükbe.

– A történelmi egyházak közösen dolgoztak ki egy új tanügyi törvénytervezetet. Milyen prioritásokat tartottak szem előtt?

– Minden olyan kitélet belevittünk, amik az egyházi oktatás önállóságát biztosítják, hogy az egyházaknak alapítói és fenntartói jogai legyenek az övodától az egyetemig. Ez a legfontosabb kitétel. Tartalmazza az egyházi oktatás állam általi finanszírozását is, abból kiindulva, hogy a diákjaink szülei ennek az országnak az adófizető polgárai. Tehát alanyi jogon jár nekik az a fejkvóta, amelyet bármely állami intézmény megkap.

– Milyen jövőt remél a nagy hagyományokkal bíró erdélyi, partiumi református iskolarendszernek?

– Olyan kimondottan református vidékek vannak – az Érmellék, a Szilágyság – ahol igenis vissza tudjuk állítani, megfelelő törvényi háttérrel az állam által finanszírozott református oktatást. Máskülönben ugyanis, sem a lelkesek, sem a hívek nem tudják felvállalni az anyagi terheket. Ki kell harcolnunk, hogy ezeknek az iskoláknak az állami fejkvóta járjon. Ezek a református iskolák nyilván az állami tanterv szerint működnek, a többletet pedig tanmeneti, órarendi keretben és az iskola szellemiségében lehet biztosítani. Ez nem csak az én álmom, hanem egy egyházkerületi programba foglalt célkitűzés. Mindenkinnek érdeke ennek az elvadás, az erkölcsi értékeket szabadon interpretáló világban, hogy legyenek erős, a keresztyén értékeket magukon viselő tanintézmények.

Már a kezdetektől az Egyházkerületi Székház nyújt otthont az Egyetemnek

Európa könyve Nagyváradon

„Az Európai Unió soknyelvűségi eszményének és gyakorlatának kontextusában biztos állíthatjuk, hogy a Biblia, „A KÖNYV” méltán nevezhető EURÓPA KÖNYVÉNEK.” – olvasható Tőkés László püspök, EP-képviselő bevezetője a kiállítás programfűzetében.

Január 25-én Brüsszel után Nagyváradon is bemutatták azt a nemzetközi bibliakiállítást, mely az európai nemzetek eredeti és hasonló kiadású Szentíráseinak gyűjteményét tartalmazta, s mely „kontinensünk keresztény szellemiségének és azonosságának hangsúlyozására” jött létre.

A kiállítást decemberben az Európai Parlament épületében nyitották meg Tőkés László *Keresztyén Európát!* című programja keretében. A bemutatóra a várad-újvárosi templomban tartott imaheti záróistentiszteletet követően került sor, a zsúfolásig megtelt Egyházkerületi Székház dísztermében. A kiállítás, csakúgy, mint Brüsszelben kiemelt Gy. Szabó Béla a Jelenések könyvét feldolgozó fametszeteivel. Az 1985-ben elhunyt művész munkásságát Ferenczy

Képünkön balról jobbra: Ferenczy Miklós, Radu Țârle, Tőkés László, Tempfli József, Hermán M. János és Ötvös László a nagyváradi bibliakiállítás ünnepélyes megnyitóján

Miklós lelkész-esperes ismertette. A felszólalók: dr. Hermán M. János előadó-tanácsos, dr. Gheorge Ghorun egyetemi tanár, Radu Țârle, a Bihar Megyei Tanács elnöke, Tempfli József római katolikus megyéspüspök mindannyian hangsúlyozták a Szentírás iránti hűség fontosságát. A rendezvény a Biblia éve emléktábla felavatásával zárult.

V. G.

VAN KIÚT – FELEKEZETI ÚTKERESÉS NAGYVÁRADON

Szeretni Istent és hazát

Érd és Nyíradony után Nagyváradon rendezték meg a Van kiút című konferenciát január 16-án, az Egyházkerületi Székház dísztermében. A Barankovics István Alapítvány Izraelita Műhelye által indított sorozat várad-i állomásán rangos előadók értekeztek a konzervatív értékekhez való ragaszkodásról, valamint a nemzeti felemelkedés lehetőségeiről.

Tőkés László püspök a történelmi egyházak összefogását hangsúlyozta, amelyek Erdélyben kezdettől fogva gyakorolják a közéleti, egyházi és nemzeti ökumenét. Ma útkeresőként figyelünk egymásra – mondta a határon innen és túl sújtó nemzeti válság kapcsán a házigazda Királyhágómelléki Egyházkerület püspöke.

Weisz Péter, a Barankovics Alapítvány elnöke egyebek mellett azt hangsúlyozta: a mesterséges gyűlöletkeltés ellen párbeszéd kell fellépni. Rendezvényük célja a hit és a nemzeti gondolat mentén összekapcsolni a felekezeteket. Barth Károlyt idézve rámutatott: az Ó- és az Újszövetség Istene nem állítható szembe egymással, hiszen mindkettő ugyanaz.

Az Izraelita Műhely, az Október 23. Bizottság Alapítvány és a Szent István Alapítvány a konferencián közös felhívást jelentett be a csángók megmentéséért, és gyűjtést kezdeményezett a megsegítésükre.

Nincs kiút, ha elveszítjük az élet spirituális gyökereit – mutatott rá nagy érdeklődés közepette megtartott előadásában Jókai Anna Kossuth-díjas költő. Szeretem a hazámat és azt gondolom, hogy nem véletlenül születtem magyarnak, Isten nem kockajátékos. Kiemelte az alkotó értelmiség felelősségét, majd hozzátette: mindenkinek megadatott, hogy saját nemzetének keretein belül megvalósíthasson valamit. A konzervatív értékek kapcsán rámutatott: ma Magyarországon maga a szó is szitokszónak számít, pedig konzervatívnak lenni nem azt jelenti, hogy buták, csökkentek vagyunk, pusztán azt, hogy hisszük rendületlenül, hogy vannak alapigazságok, amelyeket meg kell őrizni, amelyeket konzerválni kell.

Legyünk büszkéek múltunkra, közös kincsünkre, történelmünkre, kultúránkra. Ma is üzenet a délvidéki zsidó kántor, Vince Zsigmond zenéje, a „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország”. Amikor a magyar táncművészet remekét, a csárdást hallgatjuk, ne feledkezzünk meg alkotójáról, a zsidó Rózsahegyi Márkról, akinek sírfeliratát barátja, Petőfi Sándor róta le, s temetési beszédében a következőket mondotta: „A munkáddal megmutattad a magyarnak, hogy magyar”. Ki ne szeretné Molnár Ferencet vagy Szép Ernőt, akinek Imádság című verse már 1915-ben kötelező volt? Zsidó vallású magyarok voltak – a nemzet nagyjai.

WEISZ PÉTER

REMÉNYIK SÁNDOR

A Te akaratod...

*Teljesüljön a Te akaratod:
A Miatyánkból ezt tudom már csak.
Bimbóban nem marad meg a virág,
És visszafele nem foly a patak.*

*Teljesüljön a Te akaratod:
Be fölösleges minden más beszéd...
Az én kezem, e vézna, gyöngye kéz
Hogy tartaná fel az Isten kezét?*

*Minden léleknek csak egy útja van
És csak ezen az egy úton mehet.
És nem lépheti által önmagát
És öntörvénye ellen nem tehet.*

*Bizonytal minden úgy van jól, ahogy van.
És ez az eszme megnyugaszt is át:
Ki sorsával vív, alája kerül
És győz, ki néki megadja magát.*

Kolozsvár, 1920. júl. 1.

Előadók és résztvevők. Felekezeti együttműködés a nemzeti felemelkedés lehetőségeiről (Béli Balázs felvétele)

Az írónő a kiút kapcsán így fogalmazott: az akkor válhat elérhetővé, ha szeretjük Istent és a hazát. Ugyancsak a konzervatív értékrend középpontba helyezését tartotta a felindülés feltételének Szőőr Anna, az Október 23. Bizottság Alapítvány elnöke.

Mikola István, a Fidesz országgyűlési képviselője, volt egészségügyi miniszter négy alapvető forrásról beszélt a nemzet megmaradása kapcsán: az identitás és a szolidaritás megerősítése, a családok megszilárdítása, valamint a jövőbe vetett hit visszaszerzése nélkül nem juthat ki a nemzet a válságból.

Tempfli József, a hamarosan nyugdíjba vonuló, nagyváradi római katolikus megyés püspök egy latin közmondást idézve azt mondta: ha összetartunk, bármit elérhetünk. A püspök szerint a mai társadalom talán legnagyobb tragédiája, hogy a fiatalok nem vállalnak gyermeket.

A konferencia zárómomentumaként leleplezték a totalitárius rendszerek áldozatainak emléktábláját az egyetem udvarán.

VÁSÁRHELYI GÁBOR

Presbiter testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

„Az Úr uralkodik mindörökkön örökké ...” (2Móz 15,18)

Nehéz év elé nézünk, a pénzügyi válság rá teszi pecsétjét a gazdaságra, társadalomra, egyházra és ebből nem maradnak ki gyülekezeteink sem, de mint énekeljük: „Ne csüggedj el kicsiny sereg ...” – tehát bízzuk magunkat az Úrra, mert Mózesnek is a pusztai vándorlás során Isten újra meg újra megmutatta hatalmát, szabadítását.

Isten hitvalló népének harca az imádság által dől el ma is. Ez nem azt jelenti, hogy Istenre mi rákényszeríthetnénk akaratainkat, hanem azt, hogy az imádságos csendben érthetjük meg és tudjuk vállalni Isten akaratát. Ne szűnjünk hát meg lankadatlanul imádkozni az Ő akaratáért, hogy beteljesedhessen mind népe, mind a magunk személyes életében. Ezért fontos minden gyülekezetben az imaóra, amit Isten a férfiaknak külön a szívükre helyez (1Tim 2,8).

Nekünk is meg kell tanulnunk ebben a helyzetben azt, hogy Isten uralkodik, hatal-

ma nem hasonlítható semmilyen más hatalomhoz. Isten hitet, bizalmat vár tőlünk „pusztai” vándorlásunkban. Ne a zúgolódást válasszuk! „Semmi fölül ne aggodal-maskodjatok, hanem imádságaitokban és könyörgéseitekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat Isten előtt.” (Fil 4,6)

Továbbá Isten erős hitet, kipróbált hitet, valódi hitet vár tőlünk. A próbákban látjuk meg mennyire erős a Jézus Krisztusba vetett hitünk. A próbákban még bensősége-sebb kapcsolat alakul ki Jézus és megváltott gyermekei között. Ezért ne féljünk a próbáktól! Teljes szívvel bízhatunk Benne, mert megjegyezte: „el nem hagyjak téged, sem el nem maradok tőled.” (Józs 1,7)

Ezekkel a gondolatokkal szeretnék Istentől megáldott, békés, boldog Új Évet kívánni minden szolgatársamnak a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben!

POZÁN EDIT misztófalvai gondnok

KISS DÉNES

Suhanc ballada

Gyertyagyújtás Mansfeld Péter sírjánál

1

A fiú ott állt izzófehéren
Mint arcbőre a fal színe
Foszlott a lelke jégverésben
A hóhért várta hogy jön-e

2

A fiú ott állt tizenöt évesen
Születésnapja halála napja lett
S amíg állott mésszel leöntve
falakon a fény eljegesedett

3

Állunk a falnál holtfehéren
Egyik helyére lép a másik
Állunk az idő sortűzében
már világozzeroskadásig!

In memoriam Balla Tibor

Épp 10 éve, hogy a sárospataki presbiteri konferenciára megérkezve, a szó szoros értelmében tárt karokkal fogadott bennünket egy kifogástalan külsejű-modorú úriember. Mindnyájunkat külön-külön megölelt Balla Tibor bácsi, a Presbiteri Szövetség volt elnöke. Tisztségét hosszú időn át becsülettel töltötte be visszavonulásáig, amikor is tiszteletbeli elnökké minősült át státusa. A Királyhágómelléki Presbiteri Szövetségünk alakuló közgyűlésén 2002-ben ilyen minőségében volt jelen Szabó Dániel elnökkel, aki tőle vette át a stafétabotot. Az utóbbi években próbára tette a betegsége, ám a szenvedést példás türelemmel viselte. Aztán örökösen hagyva nekünk hűségese élete példáját, szép csendben elment a minden éloknek útján.

Balla Tibor 1928-ban született a Fejér megyei Vereben. Református elemi iskoláit Csákváron végezte, ahol harangozó nagyapja révén találkozott a református egyházzal, alkalmi harangozáson és orgonafűtáson keresztül. Székesfehérváron, ahol később az állami polgári iskolába járt egy alkalommal a FÉBÉ diakonisszái tartottak bibliaórát. Számára talán ez volt az első állomás a Krisztushoz vezető úton. Közvetlenül a háború után, 1945-49. között elvégezte a gépipari középiskolát. Meghatározó élményt jelentett számára az Alcsúton megrendezett Bethánia CE egyesület konferenciája, ahol falusi fiatalok csizmában, süveggel fejükön tettek bizonyosságot Krisztusról. 1948 végén, mint aktív bethánista, meghozza a döntést: papi pályára lép. Szikszai Béni Bethánia-vezető javaslatára, 1949-ben

szoron kívül veszik fel a sárospataki teológiára, ám a körülmények folytán mégsem Patakra, hanem Pápára kerül. Az intézmény 1951-ben történt államosítása előtt államellenes lázítással vádolják meg és kizárják. Budapestre kerül, majd az Éliás József vezette Jó Pásztor zsidó misszióhoz. De csakhamar tudtára adták, hogy a teológia IV. évfolyamára már ne iratkozzon be.

Hívó barátai segítik elhelyezkedni. Egy tervező intézetbe kerül, ahol technikus 13 éven keresztül. 1965-től a Budapesti Postaigazgatóság osztályvezetőjeként dolgozik 1988-ban történt nyugdíjazásáig. 1972-ben, a politikai közállapotok enyhülésével, szerezte meg végül is villamos-üzemtechnológus oklevelét.

Felésege egy évet járt Pápán, majd Pesten a Teológiára, de mint létszám felettit, őt is eltanácsolták. Később könyvelőként dolgozott. Két fiúk van: Tibor villamosmérnök és Péter, aki református lelkész.

Balla Tibor 1960-tól a Szabadság téri református gyülekezet presbitere, 1980-90 között pedig gondnoka. A rendszerváltás után megalakult Presbiteri Szövetség programját ő fogalmazta meg, hogy – mint írta – kikövekeljék a helyes utat, mely közös, egyetlen út: Krisztus.

Halálával nagy veszteség érte a Presbiteri Szövetséget és általában a presbiteri mozgalmat. Drága Tibor bácsi, pihenj békében Krisztusod kebelén, ahová vágyakoztál. Példamutató éleled előtt főhajtással tisztelgünk és emléked mindvégig megőrizzük!

A KREK Presbiteri Szövetsége képviselőjében:

MUHARI ISTVÁN sajtóreferens

Balla Tibor egy 2007-ben tartott presbiteri konferencia előadójaként

„Nagyon leegyszerűsítve a szolgálat dimenzióit azt mondhatnánk, hogy mindenütt ott volt a gyülekezeti bibliaórától a zsinati ülésekig, a Szövetség alapszabályának munkálásától a konferenciák és közgyűlések forgatagáig. A Magyar Református Világszövetség evangéliumi, történelmi, nemzeti felelősségből szerveződő demonstratív és konfesszionális világtalálkozóin ugyanúgy, mint a Magyar Református Tanácskozó Zsinat hálót bontó, gondozó és szétszóró népünket a történelmi változások után először összegyűjtő, nagyívú, baráti-testvéri fáradozásai-ban. Közlelebről az egész Kárpát-medencében. (...)

Boldog és örvendező volt a harmonikus közösségekben, de a sebzett vagy egymást is sebző világokba is a felkészített férfiú alázatával és biztonságával lépett be, s nem a fertőzés vagy rossz hírbe keveredés polgári mértékeire figyelt, hanem a gyógyító szolgálatban kapott szabadságra és elkötelezettségre.”

(Dr. Szabó Dániel, a Magyar Református Presbiteri Szövetség elnöke)

Isten és a tudósok (4.)

„A világ kontúrjai látszólag határtalanok; hol úgy viselkednek, mint egy fokozatosan felhíguló erőtér, hol meg úgy, mint egy görbe és zárt térség.”

(Teilhard de Chardin)

Az einsteini alapállás szerint volt egyszer időnek előtte egy nagy Bumm, és ettől kezdve rohamosan tágul a Mindenség, tágul és ritkul. Ezt úgy kell elképzelni, mint egy hatalmas léggömböt, ami fújódik s egy ponton azután szétpukkan. Van egy kozmológiai modell, aminek értelmében a világegyetem eléri kiterjedése maximumát és ismét visszatér a teremtés előtti állapot: a Mindenség egy irgalmatlan sűrű tömegű Fekete Lyukká „vedlik” vissza.

Stephen W. Hawking a 20. század végén írt egy igen híres könyvet: „Az idő története a nagy bummtól a fekete lyukakig” címmel. Ebben a művében azt fejtegeti, hogy a Mindenség kiterjedése egy bizonyos pontig tart, s ezt követően és ezzel párhuzamosan is a folyamatok visszafordulnak.

Szerinte az univerzum állandó, ahogyan Határ Győző megjegyzi „a vanás állapotában leledzik.” Hawking kozmológiai képletébe bealkalmazta Istent, akit ő „Nagy X-nek” nevezett, amely hatalom nélkül a Nagy Mű nem jöhetett volna létre.

A Mindenséget akár úgy éljük meg, mint „felhíguló erőteret” – légiiesen, spirituálisan, akár úgy mint egy zárt térséget beszűkülten, testiesen – a Teremtő Úr jelenlétét nem lehet mellőzni.

OLVASÓLÁMPA

Neki növekednie kell...

„Püspöki szolgálatom egyik legnagyobb teherként látom egyes lelkészcsaládok nyomorúságát, a házasságok tönkremenetelét, a lelkészgyerekek sérülését, olykor a hit elvesztésének drámáját.

A lelkészi létből fakadó sajátos helyzet, hogy miközben neki hivatásszerűen kell másokat hozzávezetni a konfliktusok feloldásához, ezt önmagán tudja a legkevésbé érvényesíteni. Ez gyakran azzal is összefügg, hogy a lelkésztől sokan egy szerep beteljesítését várják el, s közben ő fél kimutatni, hogy neki is lehet baja, fájdalma, konfliktusa, és nem tud vagy nem akar időben segítséget kérni. Pedig jó volna, ha a lelkészeknek is lenne lelki gondozójuk, aki akár gyóntató-gyónó viszonyban segítené rajtuk.” Ezek a fájdalmasan őszinte mondatok abban a – Neki növekednie kell... címmel – a minap kiadott interjúkötetben láttak napvilágot, melyben Fabiny Tamás evangélikus püspök vall hitéről, egyháza múltjáról és jelenéről, vezetői tevékenységéről.

A beszélgetésből kiragadott részlet is híven mutatja, hogy a Kairosz Kiadó Miért hiszek? sorozatának legújabb könyve egy tiszta beszédű, minden alakoskodástól mentes, egyházáról a legmegkapóbb egyenességgel valló püspök portréját rajzolja meg. Fabiny

Hitben járó és Istent kereső embernek talán a leginkább „kapóra jöhet” David Bohm kozmológiai képlete, amely megkülönbözteti a magasabb (mélyebb) transzcendens szintet és az elérhető, tapintható és érzékelhető fizikai, biológiai „rekeszt”. Bohm szerint létezik egy mélyebb (magasabb szintje a mindenségnek, amely csak közvetetten ismerhető meg.

A külső történések egy „belső” rendbe vannak beburkolva (mint például az örvénynek állandó formája van, mégsem létezik a folyadék nélkül). A tudós szerint kell létezzen egy Q kvantumpotenciál, amely túl van téren és időn és ez mintegy a világegyetem „kódja” irányítja a történéseket. Bohm szerint ez a Q ugyanaz a Nagy Mindenség egészében, mint a G, a gravitációs (tömegvonzási) állandó a tömegvonzás törvényén belül eső dolgokra vonatkoztatva.

Nem szükséges nagyon „beleerőlködni” a dolgokba ahhoz, hogy amit a tudós Q-nak nevez, azt mi az isteni bölcsesség és teljesség jelzőjével illessük. Isten jelenlétét egyszerűen mindenben: „Régen te fundáltad a földet, az egek is a te kezdednek munkája. Azok elvesznek, de Te megmaradsz, mindazok elavulnak mint a ruha; mint az öltözet, elváltoztatod azokat, és elváltoznak. De te (Uram) ugyanaz vagy és a te esztendeid el nem fognak.” (Zsolt 102,26-28)

A jelenségek és életünk gomolygó forgásában tekintsünk tisztelettel és imádatlással a változhatatlan Örökkévalóra!

BOROS J. ATTILA

FIRKA

ÉN

Az „én” szerelme

Adorjani László rajza

DERŰS PERCEK

A beszírozott szószék

A kirobbanó diákhumor nem mindig tiszteli a szent helyeket. A templomajtón sem feltétlenül marad kívül minden megnyilvánulás. Ez történt a híres Debreceni Református Kollégium történelmi nevezetességű oratóriumával. Minden szombaton este vacsora előtt fél órával istentiszteletre mennek a gimnázium kollégista diákjai és tetszés szerint a teológiai hallgatók. Egy ilyen précesz-nek (könyörgés) nevezett szombat esti istentiszteletre néhány gimnazista beszírozta a szószékre vezető lépcső korlátjának kapaszkodóját. Gondolták a nebulók, hogy a prédikáció ne legyen olyan dögös egy fárasztó hét után, s korgó gyomrukkal mehessenek mielőbb vacsorázni.

Úgy esett, hogy a várt prédikátor helyett egy másik személyiség kaptatott a lépcsőn arra a szószékre, ahonnan Kossuth Lajos hirdette a nemzetmentés ígét. Túlságosan méltóságosra sikeredett azonban a kaptatás. Ahhoz hozzá tartozott a korlát végigtapogatása. A szószékéről aztán villámzó szempárral jelentette be a prédikátor, hogy Bibliáját nem teheti le, mert csupa zsir lett minden. A diáksereg és a jelen levő tanárok feszülten figyeltek a précesz végéig, bár mindkét tábor más-más okból. A villámokat szóró szempár sem csillapult addig, amíg a „főzsirozó” meg nem találták és meg nem tanították repülni – a gimnáziumból.

CSOHÁNY JÁNOS

(Neki növekednie kell... Fabiny Tamással beszélget Szőnyi Szilárd. Kairosz Kiadó, Budapest, 2008.)

HOSPITÁCIÓ 2009. 12 évvel ezelőtt alakult Németországban az Initiative für evangelische Verantwortung in der Wirtschaft Mittel- und Osteuropas e.V. (Evangelikus Felelősség a Közép-Kelet Európai Gazdaságért Kezdeményezés Egyesület) Egyesületünk mára 550 tagot számlál, többségükben németországi kis- és középvállalkozásokat, és egyéni vállalkozókat. Mottónk a következő: vállalkozó szellemű, evangélikus, összetartó, gyakorlatias.

Az egyesület kis- és középvállalkozásokat, valamint új, létesítendő vállalkozásokat támogat 13 közép-, kelet és délkelet-európai államban, ezzel járulva hozzá a szociális piacgazdaság felépítéséhez, a polgári közélet és az egyház közötti hidépítéshez. Partnerszervezeteink a 13 országban levő protestáns egyházak, így a Romániai Evangélikus és Református Egyház is.

Továbbképző szemináriumokat szervezünk, üzleti tanácsadást – önállóulni akaró személyeknek is, valamint segítséget nyújtunk együttműködő partnerek keresésében, információ- és tapasztalatcserét a saját bizalmi hálózatunk keretében és meghívjuk a (leendő) vállalkozókat és vezetőket egy három hetes németországi hospitációra.

A hospitáció magába foglal egy bevezető szemináriumot, melynek helyszíne Bayreuth, és egy 14 napos praktikumot, a vállalkozásnak megfelelő németországi partner-

nél, majd egy zárószemináriumot ugyancsak Bayreuthban, és az éves konferenciánkon – 2009-ben Lipszében – való részvételt.

2008-ban 15 személy vett részt ilyen hospitáción Németországban, 5 országból, Romániából 5 személy: 4 magyarajkú marosvásárhelyi református és egy magyarajkú, Kolozsvár környéki katolikus nő.

2009-ben lesz a 10. Hospitáció, szeptember 20. – október 10. között, melyre **március 15-ig** lehet jelentkezni. Az érdeklődők bővebb információkat találnak a honlapon: www.initiative-europa.eu és kimondottan a hospitációról a „Hospitation” főmenüben olvashatnak. Fordulhatnak közvetlenül az alapítvány hospitációkért felelős munkatársához, Dr. Eckhard Weberhez is, e-mail címe: emweber@gmx.de. Szeretettel várjuk érdeklődését.

PÁLYÁZAT. 2008-2009-ben ünnepeljük az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc 160 éves évfordulóját. A Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság a Varadinum alkalmából a következő pályázatot hirdeti meg: **1. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékeinek nyomában; 2. Népi hagyományaink; 3. Pusztuló műemlékeink.**

A pályázatok beadási határideje **2009. április 25.** Kérjük pontosan feltüntetni a pályázó nevét, foglalkozását, postacímét az új irányítószámmal. A pályamunkákat ifjúsági és felnőtt kategóriában díjazták. Felnőtt kategóriában: I. díj 200 lej, II. díj 150 lej, III. díj 100 lej. Ifjúsági kategóriában: I. díj 150 lej, II. díj 100 lej, III. díj 50 lej. Ezek mellett díszoklevél és könyvjutalmak.

A pályázatokat a következő címek valamelyikére kell leadni: Királyhágómelléki Református Egyházkerület (Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului), 410210 Oradea, str. J. Calvin nr. 1.; Nagyvárad Római Katolikus Püspökség (Episcopia Romano Catolică Oradea), 410161 Oradea, Șirul Canonicilor nr. 7.; Dukrét Géza, 410404 Oradea, str. Bernard Shaw nr. 36., Bl. C8, ap. 8., tel: 0259-266191.

Kérjük iskoláink tanárait, hogy támogassák a pályázaton való részvételt, hívják fel diákjaik figyelmét a lehetőségre, irányítsák őket, hogy kutassák fel szabadságharcunk emlékeit.

POSTALÁDA: VERSEK ALBISRÓL. A 85 éves Fodor Etelka verseit küldte el Balla Erzsébet szerkesztőségünknek. Az albisi műemléktemplom, református egyháza és

nemzete iránti ragaszkodás szól belőlük. A hozzánk küldött tíz versből több el is hangzott a különböző gyülekezeti alkalmon, ünnepségeken. Szerkesztőségünk nevében Isten gazdag áldását kérjük Etelka néni életére, kívánjuk, hogy még sok szép verssel örvendeztesse meg gyülekezetét! Álljon itt egy rövid részlet A templom című verséből: „All egy templom, a dombtetőn / Igen messzi látszik. / Fehér sisak fedi tornyát / A napfényben fürdik // Ha átlépd a küszöböt / Szűnik bú-bánatod, / Könnyörögve kérj Istentől / Csendsben bocsánatot.”

GYÁSZHÍR. „Isten akaratában megnyugodva, az Ő vigasztalásában s az örök élet hitében reménykedve, tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy **Czövek Olivér** (1931-2009) nyugalmazott református lelképásztor, a Magyar Református Egyház Tanácskozó Zsinatának egykori főtitkára, hosszas szenvedés után 2009. január 25-én hazatért Megváltó Urához. Koporsója felett a vigasztalás igéjének hirdetésére folyó év február 21-én, szombaton 15 órakor kerül sor a vecsési református templomban.

KÖSZÖNETMONDÁS. A Tenkei Református Egyház Szeretetotthonának gondozottai és munkatársai megköszönjük azt a testvéri segítségnyújtást, amit a Koltó-Katalin-i, a Körösánfalva-i, a Belényessonkolyos-i, a Diósad-i, a Kisnyégerfalva-i gyülekezetektől fenntartásunkra kaptunk. Urunk gondoskodó szeretete legyen jelen közösségünkben.

IDÉZŐJEL

„A kommunistánál kártékonyabb és veszélyesebb embertípust még nem produkált a történelem. Cinizmusuk, szemtelenségük, hatalomhűségük, gátlástalanságuk, rombolási hajlamuk, kultúra és szellemellenességük elképzelhetetlen minden más normális, azaz nem kommunista ember számára. A kommunista nem ismeri a szegényt, az emberi méltóságot és fogalma sincs arról, amit a keresztény etika így nevez: lelkiismeret. A kommunista, eltorzult lélek. Egészséges szellemű európai ember nem lehet kommunista! Nincs olyan vastag bőrt igénylő hazugság, amit egy kommunista szemrebbenés nélkül ki ne mondana, ha azt a mozgalom érdeke, vagy az elvtársak, vagy személyes boldogulása így kívánja...”

ALEKSZANDR SZOLZSENYICIN

Bibliakiállítás az Országos Széchenyi Könyvtárban. A november 21-én, nagy érdeklődés mellett megnyílt kiállítás március 29-ig tekinthető meg

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,20 lej.

Felelős szerkesztő: Fábán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Ardai Erika. Tördelészerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Antal Attila, Balászné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kurta-Tötös Beáta, Muhari István, Orbán Levente. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, <http://harangszo.blogspot.com> A terjesztés a lelkesítő hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrizzük meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentci Kertész Ábrahám nyomdájában.